

Adviesrapport

Werkgroep 2

Advies werkgroep 2

Kern van opdracht 2

- a. Kijk naar de huidige gebouwensituatie en naar de plannen die er lagen.
- b. Onderzoek welke erediensten in welke (bestaande) gebouwen gehouden kunnen worden. Dit in relatie tot de uitkomsten van deelopdracht 1.
- c. Onderzoek hierbij wat nodig is om deze diensten zo goed mogelijk te laten plaats vinden. Schenk bijzondere aandacht aan de mogelijkheid van vernieuwingsgezinde diensten in de Oude Kerk. Denk ook aan de betekenis van gastpredikanten voor de verschillende stromingen en het eventueel teruggaan van acht naar zeven diensten.
- d. Onderzoek de noodzaak van wijkgebouwen.

Beoogd resultaat

Dit deelonderzoek moet resulteren in hoe wij in de komende jaren denken dat onze erediensten gehouden kunnen worden, verdeeld over de kerkgebouwen.

Onderzoeksproces

We richten ons op een viertal actiepunten:

- a. Welke uitgangspunten uit deelopdracht 1 zijn wezenlijk voor onze opdracht?
- b. Welke mogelijkheden van erediensten zijn er?
- c. Wat hebben we naast de kerkgebouwen nodig en in welke mate?
- d. Hoe zien de profielen van de verschillende diensten eruit?

1. Uitgangspunten

Inleiding

Werkgroep 1 heeft in een duidelijk verslag een concreet beeld gegeven van ons gemeente zijn in de komende jaren. Hierin zijn een aantal uitgangspunten genoemd die belangrijk zijn bij de realisatie van de erediensten. Deze uitgangspunten zetten we in eerste instantie op een rijtje.

Als we aan onze Hervormde gemeente denken is het belangrijk dat we ons **één weten in Christus**. Vanuit deze eenheid hechten we aan **een Bijbelse prediking in alle erediensten**. In die prediking is er ruimte voor **accentverschillen**, maar willen we voluit hervormd-gereformeerd blijven. De erediensten zijn verdeeld over **drie stromingen**, de klassieke, de midden en de vernieuwende met ieder een eigen liturgie. Hierdoor vind je ook **verschillen in de liturgie** terug. Het verdient de voorkeur als deze verschillende diensten **verspreid** zijn over de wijken en over de kerkgebouwen. Deze wijken zijn **geografisch** van structuur. Dat wil zeggen dat iedere wijkkerkenraad **voor alle diensten verantwoordelijk** is.

Nog even duidelijk op een rijtje.

- **Eén gemeente blijven:** De eigen predikanten gaan voor in alle diensten. De wijkkerkenraden zijn verantwoordelijk voor alle soorten diensten. We handhaven geografische wijken.
- **Hervormd – gereformeerde identiteit:** Er zijn accentverschillen in de prediking. Er is ruimte voor de klassieke, midden en vernieuwende stroming.
- **Spreiding van kerkgebouwen:** De verschillende erediensten vinden verspreid plaats over de wijken en kerkgebouwen. Dicht bij de mensen om missionair en dienend aanwezig te zijn.
- **Erediensten:** Elke stroming heeft minimaal twee diensten verspreid over de dagdelen. Er zijn voldoende (gast)predikanten voor de klassieke en vernieuwende stromingen.
- **Ruimte voor ontmoeting:** In alle kerkgebouwen is ruimte voor ontmoeting nodig voor bv. koffiedrinken en preekbespreking na de dienst.
- **Wijkgebouwen:** Iedere wijkgemeente heeft een (gezamenlijk) wijkgebouw nodig. Dit is afhankelijk van de keuze die voor de kerkgebouwen wordt gemaakt. Massaliteit vraagt om ontmoeting in kleine groepen.

Wat vinden wij heel belangrijk?

- Spreiding van soorten diensten over de verschillende gebouwen. Dat bevordert de eenheid van de gemeente. Je blijft betrokken op elkaar, alleen al doordat je dezelfde kerkgebouwen gebruikt.
- Meer aandacht voor de middendiensten. Het profiel daarvoor moet duidelijker zijn en ook worden nagekomen. Voor deze groep is verder heel belangrijk dat daar ook een bijbelklas komt, het liefst in de morgen.
- Spreiding van kerkgebouwen over het grondgebied van Barneveld.
- Zoveel mogelijk aansluiten bij de verdeling van diensten en tijden bij de huidige situatie.
- Niet te veel geld in 'stenen' steken. Prediking, pastoraat, catechese en jeugdwerk hebben voorrang.

2. Welke mogelijkheden

Kijkend naar de uitgangspunten en de opdracht van de Algemene Kerkenraad zetten we nu op een rijtje welke mogelijkheden we zien. In feite komt het neer op twee hoofdvarianten, onderverdeeld in verschillende variaties:

1. Drie kerkgebouwen:
 - A. de huidige Oude Kerk, Goede Herderkerk en huidig Rehoboth
 - B. de huidige Oude Kerk en Goede Herderkerk en een vernieuwd Rehoboth (750 zitplaatsen)
 - C. de huidige Oude Kerk en Goede Herderkerk en een Nieuwe Kerk in Noord (750 zitplaatsen)
 - D. de huidige Oude Kerk en een Nieuwe Kerk in Zuid (750) en Rehoboth
 - E. de huidige Oude Kerk en een Nieuwe Kerk in Zuid en een Nieuwe Kerk in Noord
2. Twee kerkgebouwen:
 - A. De huidige Oude Kerk en Goede Herderkerk
 - B. De huidige Oude Kerk en een Nieuwe kerk op de plaats van Rehoboth of elders (1100 zitplaatsen)

1. Drie kerkgebouwen:

- A. Oude Kerk – Goede Herderkerk – Rehoboth**
- B. Oude Kerk – Goede Herderkerk - Vernieuwd Rehoboth**
- C. Oude Kerk – Goede Herderkerk - Nieuwe Kerk Noord**
- D. Oude Kerk – Nieuwe Kerk Zuid – Rehoboth**
- E. Oude Kerk – Nieuwe Kerk Zuid – Nieuwe Kerk Noord**

Hieronder werken de vijf genoemde mogelijkheden uit. Bij alle vijf mogelijkheden is voldoende capaciteit voor de komende jaren.

A.	Oude Kerk	Goede Herderkerk	Rehoboth
	09.00 klassiek	09.00 vernieuwend + BK	09.30 midden + BK
	11.00 vernieuwend + BK	11.00 midden	16.30 midden
	19.00 klassiek	16.30 vernieuwend (nieuwe stijl)	

Ad 1A: Eigenlijk is er dan maar één echte mogelijkheid: er moet een vernieuwende dienst in de Oude Kerk komen. Hoewel de gemeente zich in de huidige situatie heel aardig verdeeld heeft over de diensten, blijven de twee vernieuwende diensten in de Goede Herderkerk soms toch wel problemen opleveren. Als we daarbij bedenken dat juist deze diensten naar de toekomst toe kunnen groeien, blijft deze keuze problematisch. Een vernieuwende dienst in de Oude Kerk – mits mogelijk – geeft wel toekomstperspectief. Dat 'mits mogelijk' heeft vooral te maken met de mogelijkheid van het houden van de bijbelklas. Het is niet wenselijk / mogelijk dat de kinderen buiten de Oude Kerk bijbelklas moeten krijgen. Er moet dus of een interne verbouwing komen of een aanbouw mogelijk zijn. De consistorie biedt namelijk te weinig ruimte voor het aantal kinderen dat naar de bijbelklas gaat. Voordeel van deze variant is ook dat er spreiding van vernieuwende diensten mogelijk is over de Oude Kerk en Goede Herderkerk.

B.	Oude Kerk	Goede Herderkerk	Vernieuwd Rehoboth
	09.00 klassiek 11.00 midden 19.00 klassiek	09.00 midden + BK 11.00 vernieuwend + BK 16.30 vernieuwend (nieuwe stijl)	09.00 vernieuwend + BK 16.30 midden
C.	Oude Kerk	Goede Herderkerk	Nieuwe Kerk Noord
	09.00 klassiek 11.00 midden 19.00 klassiek	09.00 midden + BK 11.00 vernieuwend + BK 16.30 vernieuwend (nieuwe stijl)	09.00 vernieuwend + BK 16.30 midden

Ad 1B en 1C: Naast de Oude Kerk en Goede Herderkerk een nieuwe kleine kerk bouwen van ongeveer 750 zitplaatsen. Dit kan op twee manieren: of de kerkzaal van Rehoboth vernieuwen, of een nieuwe kerk in Noord bouwen. De eerste heeft als voordeel dat de voorzieningen bij Rehoboth kunnen blijven. Dat is ook prettig met het oog op de Oude Kerk. Ook grondverwerving is niet nodig. De tweede variant heeft het voordeel van meer spreiding over de gemeente. Ook heb je dan een kerkgebouw met voorzieningen in een compleet nieuwe wijk die daar gaat komen (ons sprak het plan van Hervormd Woudenberg van een klein kerkgebouw in een nieuwe wijk met een diaconaal-maatschappelijk buurtcentrum erg aan). Voor beide mogelijkheden geldt: wat zijn de kosten en werkt de burgerlijke gemeente mee? Een voordeel van deze optie met het oog op de verre toekomst: mocht de gemeente qua kerkgangers teruglopen, dan kan één kleine kerk gemakkelijker afgestoten worden.

D.	Oude Kerk	Nieuwe Kerk Zuid	Rehoboth
	09.00 klassiek 11.00 midden 19.00 klassiek	09.00 midden + BK 11.00 vernieuwend + BK 16.30 vernieuwend (nieuwe stijl)	09.00 midden + BK 16.30 midden

Ad 1D: Naast de Oude Kerk en Rehoboth een nieuwe kleine kerk bouwen van ongeveer 750 zitplaatsen. Een voordeel is dat de voorzieningen van Rehoboth kunnen blijven. Tijdens de diensten in de Oude Kerk kan er ook gebruik worden gemaakt van deze ruimtes.

E.	Oude Kerk	Nieuwe Kerk Zuid	Nieuwe Kerk Noord
	09.00 klassiek 11.00 midden 19.00 klassiek	09.00 midden + BK 11.00 vernieuwend + BK 16.30 vernieuwend (nieuwe stijl)	09.00 vernieuwend + BK 16.30 midden

Ad 1E: Het bouwen van twee nieuwe kerken lijkt ons financieel niet haalbaar.

Nog enkele algemene opmerkingen bij optie 1:

- na een definitieve keuze moet er nog goed gekeken worden naar de verdeling van de kerkdiensten over de stromingen
- één van beide middagdiensten in de GHK of Rehoboth kan in optie B en C ook naar 19.00 uur verplaatst worden
- vernieuwd Rehoboth en nieuwe Kerk Noord hebben 750 plaatsen
- wijk 2 en 5 bespreken in hoeverre het mogelijk is om gezamenlijk een wijkgebouw (kan kerk zijn) te gebruiken; dit geldt ook voor wijk 1 en 4
- BK = bijbelklas
- beamers of beeldschermen en een goede geluidskwaliteit in de Oude Kerk zijn nodig
- er moet in alle gebouwen een goede voorziening komen voor bijbelklas, kinderopas en ontmoeting na de dienst (dit betekent voor optie A dat er ruimte voor ontmoeting en bijbelklas in en kinderopas dicht bij de Oude Kerk moet zijn)
- het lijkt dat de jongere generatie voor het grootste deel kiest voor de vernieuwende erediensten, als we deze dienst niet in de Oude Kerk houden is er een gevaar dat de

kerkgang hier de komende jaren zal afnemen en is het dus mogelijk dat we deze kerk in de toekomst niet meer nodig hebben

- gastpredikanten voor de flanken blijven nodig bij acht diensten
- de bestaande kerkgebouwen worden gerenoveerd / gemoderniseerd
- de vernieuwende dienst (nieuwe stijl) in de middag / avond in de Goede Herderkerk / Nieuwe Kerk kan ook een aangepaste dienst zijn of de sing-in
- heel belangrijk is dat de middendiensten echte middendiensten zijn (dus altijd met liederen erbij; en ook psalmen in nieuwe berijming; mogelijk ook met een piano)

Voordelen:

- sluit aan bij de huidige situatie
- betere spreiding van kerkgebouwen over heel Barneveld
- gemakkelijk spreiding mogelijk van alle soorten diensten over de kerkgebouwen
- bij terugloop van kerkgangers in de toekomst kan er gemakkelijker een klein kerkgebouw worden afgestoten
- geen problemen meer met twee morgendiensten in Goede Herderkerk
- bij mogelijke groei van de vernieuwingsgezinde stroming bieden deze mogelijkheden voorlopig voldoende ruimte
- voor elke stroming is het mogelijk om twee diensten (verspreid over de dag) op zondag mee te maken
- de bijbelklas bij de middendienst om 9.00 uur in de Goede Herderkerk zorgt voor ontlasting van de vernieuwende dienst
- bij optie A: de Oude Kerk krijgt een goede opknapbeurt
- bij optie A: met een vernieuwende dienst in de Oude Kerk blijft de jongere generatie verbonden met deze kerk en het biedt groei mogelijkheden voor deze stroming
- bediening van de flanken door vragen van gastpredikanten blijft intact

Nadelen:

- vraagt offers van de gemeente, zowel financieel als naar elkaar toe
- bij optie A: de Oude Kerk moet 'verbouwd' worden wat het klassieke karakter van dit gebouw aantast

2. Twee kerkgebouwen:

A. Oude Kerk – Goede Herderkerk

B. Oude Kerk – Nieuwe Kerk

Hierbij gaan we uit van de huidige Oude Kerk en de Goede Herderkerk (A) en de huidige Oude Kerk en een Nieuwe Kerk op de plek van Rehoboth of elders (B).

A.	Oude Kerk	Goede Herderkerk
	09.00 klassiek	09.00 midden + BK
	11.00 vernieuwend + BK	11.00 vernieuwend + BK of midden + BK
	16.30 midden	
	19.00 klassiek	19.00 vernieuwend (nieuwe stijl)

Ad 2A: Hierbij gaan we uit van de centrale plek van de Oude Kerk, die tot in lengte van jaren als kerkgebouw kan worden gebruikt. En daarnaast de Goede Herderkerk. Beide gebouwen worden veelvuldig gebruikt. Hier steek je het geld niet in 'stenen'. Prediking, pastoraat, catechese en jeugdwerk hebben voorrang.

B.	Oude Kerk	Nieuwe kerk
	09.30 klassiek	09.00 midden + BK
	16.45 midden	11.00 vernieuwend + BK
	19.00 klassiek	19.00 vernieuwend (nieuwe stijl)

Ad 2B: Bij deze variant komt er naast de Oude Kerk een Nieuwe Kerk op de plek van Rehoboth of elders in Barneveld. Als we uitgaan van de plek waar nu Rehoboth staat moet dit gebouw misschien geheel worden afgebroken. De grond is echter beschikbaar. Als de Nieuwe Kerk elders komt, is het afwachten waar de grond beschikbaar komt. Mogelijk in de nieuwe wijk in Noord.

Bij deze mogelijkheid denken we aan het gebruik van de Oude Kerk voor vooral de klassieke en middendiensten en het gebruik van de nieuwe kerk voor vooral de midden en vernieuwende diensten.

Nog enkele opmerkingen bij optie 2 A:

- de vernieuwende morgendienst in de Oude Kerk vraagt wel om een bijbelklas in de kerk, een ruimte voor ontmoeting en gebruik van schermen
- de middendienst in de Goede Herderkerk vraagt om een bijbelklas, deze bijbelklas zorgt voor ontlasting van de vernieuwende dienst in de Oude Kerk
- de vernieuwende dienst in de Goede Herderkerk om 19.00 uur kan ook een aangepaste dienst of sing-in zijn
- de vernieuwende dienst in de Oude Kerk om 11.00 uur, omdat o.a. de jongeren deze dienst bezoeken

Voordelen bij optie 2A:

- Rehoboth kan verkocht worden, we zijn 'toekomstbestendiger'
- spreiding van vernieuwende diensten
- klassiek blijft haar vertrouwde diensten houden
- jongere generatie wordt ook bij de Oude Kerk betrokken
- we gaan terug naar zeven diensten

Nadelen bij optie 2A:

- de Oude Kerk moet 'verbouwd' worden wat het klassieke karakter van dit gebouw aantast
- hoe worden de flanken bediend met predikanten die meer bij hen 'passen'
- minder spreiding over de geografische wijken

Nog enkele opmerkingen bij optie 2B:

- er moet (in het geval de nieuwe kerk niet op de plaats van Rehoboth komt) een goede voorziening bij de Oude Kerk komen voor kinderopvang en ontmoeting na de dienst bij eventuele bijzondere diensten (denk aan bevestigingsdiensten predikanten); als de nieuwe kerk op de plaats van Rehoboth komt en er (net als nu) voldoende ruimte is waarvan ook door de kerkgangers van de Oude Kerk gebruik kan worden gemaakt is dit niet nodig
- er moet wel een en ander aan de toiletruimte in de Oude Kerk verbeterd worden
- dit plan sluit dus direct aan bij de oude voorstellen van CKRM, we lichten dit dus niet verder toe
- het is ook mogelijk om te denken aan een midden/vernieuwende dienst in de Oude Kerk in de middag, waarbij dan in de Nieuwe kerk om 19.00 uur een aangepast vernieuwende dienst komt
- het aantal zitplaatsen in de nieuwe kerk zal ongeveer gelijkwaardig moeten zijn aan die van de Oude Kerk (we denken aan 1100 zitplaatsen)

Voordelen bij optie 2B:

- de twee kerkelijke gebouwen die nu veel onderhoud vragen worden vervangen door een functioneel, nieuw gebouw met veel minder onderhoudskosten en kosten voor verlichting en verwarming
- er zijn minder diensten nodig, we kunnen ook een predikantsplaats inwisselen voor andere kerkelijk werkers op het gebied van pastoraat, jeugdwerk en evangelisatie
- de bijbelklas bij de middendienst om 9.00 uur zorgt voor ontlasting van de vernieuwende dienst

Nadelen bij optie 2B:

- geen spreiding van vernieuwende diensten over de kerkgebouwen
- minder spreiding over de geografische wijken
- dreigende tweedeling, minder eenheid
- de jongere generatie zal minder de diensten in de OK bezoeken, hoe ziet de toekomst van de Oude Kerk er dan uit
- de vraag is of de flanken nog wel voldoende bediend worden
- bij terugloop van het aantal kerkgangers kan niet zo gemakkelijk een kerk afgestoten worden

3. Verdere aandachtspunten

Aantal kerkgangers

We plaatsen hier een overzicht van het gemiddelde aantal kerkgangers in de eerste helft van 2017:

<i>Klassiek</i>		<i>Midden</i>		<i>Vernieuwend</i>	
OK – 09.30	621	Reh – 09.00	330	GHK – 09.00	508
		Reh – 10.45	336	GHK – 11.00	637
OK – 19.00	334	OK – 16.45	591		
		GHK – 16.45	336		

We merken hierbij op, dat er kerkbezoekers van de klassieke, vernieuwende en midden diensten kunnen zijn die niet bij een van de stromingen gerekend willen worden.

Wijkgebouwen

Bij de verschillende mogelijkheden zal de behoefte aan wijkgebouwen ook verschillend zijn. Als er in een kerk in zuid en noord komt, kunnen de wijken 2 en 5 gebruik maken van de kerk in noord als wijkgebouw en de wijken 1 en 4 van de kerk in zuid als wijkgebouw. Kiezen we voor een andere mogelijkheden dan zal de vraag naar wijkgebouwen ook anders zijn.

Het is ook mogelijk gebruik te maken van de verschillende Hervormde Scholen.

Als de Goede Herderkerk verdwijnt is er een nieuw wijkgebouw voor wijk 4 nodig. Je kunt dan denken aan een gezamenlijk wijkgebouw van wijk 1 en 4 of de wijkgebouwen te koppelen aan de Hervormde scholen in De Burgt en Veller. De Hof zou dan afgestoten kunnen worden.

Bijbelklas en ontmoetingsruimte

Het is van belang dat er in ieder geval ruimten zijn voor bijbelklas, oppas en ontmoetingsruimte. Bij de Oude Kerk moet dit verwezenlijkt worden in of net bij de kerk, waarbij het voor de bijbelklas geen optie is om de kerk te verlaten.

Gebouwen of mensen

Voor de gemeente is het belangrijk dat de ontmoeting niet alleen op de zondag plaats vindt. Predikanten en kerkelijk werkers (pastorale of jeugdwerkers) zijn hierbij van belang. We moeten daarom een goede afweging maken hoe de financiën worden ingezet.

Eigen en gastpredikanten

We gaan uit van geografische wijken, waarbij elke kerkenraad verantwoordelijkheid draagt voor alle diensten. Hierdoor is het wenselijk dat de eigen predikanten in alle diensten voorgaan. Door het vragen van gastpredikanten kunnen we rekening houden met de stromingen. Het is mede daarom van belang een goede lijst van gastpredikanten aan te leggen. Van deze predikanten wordt verwacht rekening te houden met de profielen van de kerkdiensten. Ook de beide pastoraal werkers zouden hierbij meer ingezet kunnen gaan worden.

Communicatie

Gedurende het proces is het noodzakelijk de kerkenraden en de gemeente op de hoogte te brengen en te houden van de voortgang. In de communicatie moet de worsteling in de werkgroepen worden weergegeven. Ook moet de gemeente zich juist bij plannen over kerkgebouwen kunnen uitspreken. Misschien moet je op hen een beroep doen voor extra financiële middelen. Deze communicatie moet via elke kerkbode plaats vinden. De website moet actueel blijven.

Oude Kerk

Wat er ook gaat gebeuren met verbouw en/of nieuwbouw, het is absoluut noodzakelijk om goed te kijken naar de mogelijkheden om de Oude Kerk meer up-to-date te maken.

De Oude Kerk wordt gebruikt als evangelisatiemiddel. Denk daarbij aan de korte diensten in de stille week en openstelling op zaterdag en tijdens de Oud-Veluwse markten. Ook kunnen we denken aan korte vesperdiensten en christelijke kunstuitingen. Beeldschermen zijn bij deze bijzondere momenten een uitgelezen middel om in deze tijd te gebruiken.

Goede Herderkerk

De Goede Herderkerk wordt rond de feestdagen ook vaak gebruikt voor de vieringen van de Hervormde Scholen.

4. Profielen van de verschillende diensten

De klassieke, vernieuwende en midden dienst hebben alle een eigen liturgie. Het is goed om de grote lijnen uit te zetten. Naast het benoemen van de onderdelen van de liturgie kunnen we ook de reden benoemen.

De middendienst moet dan ook een duidelijk eigen profiel krijgen, zodat deze er niet zo bekaaid vanaf komt. Ook een bijbelklas gekoppeld aan een midden dienst is belangrijk.

Wij adviseren dat de Algemene Kerkenraad hiervoor een commissie instelt.

Aandacht:

- 1. Onze voorkeur ligt bij mogelijkheid 1 (A, B, C of D)**
- 2. Alle genoemde mogelijkheden worden uitgewerkt, zodat er op een goede manier kan worden vergeleken.**